
Impreza plenerowa „W lednickim grodzie księcia Mieszka”

Podczas przygotowań programu Jubileuszu 40-lecia Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy w roku 2009, obok kontynuacji cyklicznych imprez plenerowych, tj. „Topienie Marzanny” (w Dziekanowicach), „Noc Kupały” (na Małym Skasenie), „Żywy Skansen” (w Dziekanowicach) czy „Pożegnanie Lata” (w Dziekanowicach), powstał projekt i pomysł organizacji nowej imprezy plenerowej, na wyspie, na Ostrowie Lednickim (Wrzezińska, Wrzeziński 2010).

Najdłużej, bo od 1969 roku, funkcjonuje impreza o charakterze ludycznym inspirowana historyczną powieścią J.I. Kraszewskiego *Stara Baśń*, zwana „Nocą Kupały”, a oparta na legendach związanych z najkrótszą w roku nocą (Fryza, Wrzeziński 2009). Początkowo widowiska odbywały się na Ostrowie Lednickim. Od 1973 roku nowym miejscem imprezy stał się teren Małego Skansenu, naprzeciw przeprawy na Ostrów Lednicki. I tak jest do dziś (Fryza, Wrzeziński 2009). Kolejną próbę organizacji dużej imprezy plenerowej na Ostrowie Lednickim podjęto w roku 1999, organizując wspólnie z Grupą Widowisk Teatralnych COMES, pod kierunkiem Macieja Kuźniewskiego, pierwszy Zjazd Wojów Słowiańskich na Ostrowie Lednickim. Ostatecznie miejscem corocznych spotkań festiwalowych grup odtwórstwa historycznego stał się Gród w Grzybowie, gdzie od 2001 roku do dzisiaj organizowane są zawsze w sierpniu, dwudniowe widowiska historyczne, pod wspólną nazwą, Międzynarodowy Zjazd Wojowników Słowiańskich w Grzybowie. Pierwsi organizatorzy tych imprez to Jacek Wrzeziński i Maciej Kuźniewski. Ciężar organizacyjny w późniejszych latach przejęło powołane w 2002 roku Towarzystwo Przyjaciół Grodu w Grzybowie (Fryza, Wrzeziński 2009).

W roku 2009 powstał projekt dwudniowej plenerowej imprezy historycznej pn. „W lednickim grodzie księcia Mieszka”. Miejscem było podgrodzie Ostrowa Lednickiego z nowo powstałą stylizowaną zagrodą wczesnośredniowieczną. Termin ustalono na pierwszą połowę lipca. Trudności sprawiło ustalenie odpowiedniego terminu. Podczas wakacji odbywa się wiele widowisk historycznych inscenizowanych przez odtwórców. W połowie lipca corocznie odgrywana jest rekonstrukcja w rocznicę bitwy pod Grunwaldem, a z końcem miesiąca przypominana jest uroczystość

Koronacji Królewskiej w Gnieźnie. W czerwcu organizowane są: Festiwal Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej w Łądzie oraz Festiwal na Grodzie na Zawodziu w Kaliszu, w sierpniu zaś Festiwal Słowian i Wikingów Wolin–Jómsborg–Vineta i Międzynarodowy Zjazd Wojowników Słowiańskich w Grzybowie. Od 2009 roku do 2011 odbyły się kolejno trzy imprezy „W lednickim grodzie księcia Mieszka”: 4–5 lipca 2009 r., 10–11 lipca 2010 r. i 9–10 lipca 2011 r. Uczestnikami byli rzemieślnicy i grupy odtwórstwa historycznego, rekonstruujący czasy wczesnego średniowiecza.

Zdecydowano się na formę parateatralnej inscenizacji rzeczywistych wydarzeń z przeszłości, kładąc nacisk głównie na prezentację warsztatów i rzemiosł oraz życia codziennego z X–XI wieku. Grupa odtwórców historycznych liczyła 50–80 osób, a wokół zagrody stawiano od 20 do 30 namiotów. Uczestnikami imprezy byli m.in.: Towarzystwo Przyjaciół Grodu w Grzybowie, Grupa Historyczna Warcianie z Łądu, Grupa Historyczna Wielewit z Sierakowa, Grupa Widowisk Historycznych Comes z Gniezna, Stowarzyszenie Edukacji i Odtwórstwa Historycznego Okresu Monarchii Wczesnopiastowskiej Aurea Tempora z Poznania, Grupa Historyczna Chrobry z Gniezna, Swaróżyć z Poznania, Bractwo Wojowników Kruki z Poznania, Kram krawiecki Janettee, Osada Krajeńska Czarmuń, Lepiglina — Pracownia garncarska z Glinek Mokrych, a także zwierzęta, koniki, kuce, kozy i owce Ryszarda Nitki z Gniezna. Rzemieślnicy prezentowali swoje warsztaty; odtwarzano: kowalstwo (Cezary Działak), złotnictwo (Grzegorz Pilarczyk), bębniarstwo (Jacek Teślowski), szewstwo i skórnicтво (Ryszard Marszewski), ciesiołkę (Mariusz Urbanik), stolarstwo (Robert Kraszczuk), farbiarstwo i tkactwo (Joanna Hajduk-Dziewientkowska), garncarstwo (Krzysztof Dziewientkowski), rogownictwo (Bartek Baranowski), plecionkarstwo i rybołówstwo (Przemysław Zieliński). Pracownicy muzeum prowadzili również zajęcia edukacyjne dla dzieci, tj. warsztaty ceramiczne, plastyczne, rekonstrukcji stroju i biżuterii. Jędrzej Kaczmarek, student arabistyki na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu, podczas wszystkich edycji prowadził warsztaty kaligrafii arabskiej. O wyznaczonych godzinach archeolodzy oprowadzali zainteresowanych turystów uczestniczących w imprezie, po Ostrowie Lednickim.

W roku 2009, podczas dwóch dni „W lednickim grodzie księcia Mieszka”, Ostrów Lednicki odwiedziło 1372 osoby. W bardzo upalny lipiec 2010 roku na wyspę przybyło tylko 830 osób. W 2011 roku podczas lipcowego weekendu w imprezie wzięło udział aż 2076 osób. Również w roku 2011, w związku z wyróżnieniem Muzeum organizacją uroczystości inauguracji Europejskich Dni Dziedzictwa pod hasłem „Kamienie milowe” zorganizowano w dniu 10 września jednodniowy piknik historyczny p.n. „W lednickim grodzie księcia Mieszka”. W tym dniu muzeum odwiedziło 965 osób.

Rozpoznawalnym elementem wszystkich trzech corocznych imprez czy wręcz festiwali historycznych był plakat-afisz, którego częścią najważniejszą był satyryczny rysunek Ostrowa Lednickiego. Rycina powstała podczas archeologicznych praktyk terenowych w roku 1999, a jej autorem był ówczesny student archeologii Jerzy Sikora (aktualnie pracownik naukowy Instytutu Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego).

Bibliografia

FRYZA M., WRZESIŃSKI J.

2009 Od zabytkowej ruiny do muzeum przestrzennego, *Custodia Memoriae*, BSL, t. XIV, Lednica, s. 43–92.

WRZESIŃSKA A., WRZESIŃSKI J.

2010 Jubileuszowy rok Muzeum, SL, t. X, s. 265–284.